

SVERIGES
MODERNASTE
MYNDIGHET
2019

Upphandlings
myndigheten

Digital tillgänglighet i offentlig upphandling

28 januari 2021

Josefine Monfors och Ellionor Triay Strömvall

Värdet av **OFFENTLIG UPPHANDLING**
i Sverige

18% av BNP **782** miljarder kronor*

Antal **ANNONSERADE**
upphandlingar

18379
stycken**

*Baserat på statistik från 2017

**Baserat på statistik från 2018

Kunskapsnavet för offentliga affärer

Regeringens nationella upphandlingsstrategi

- ▶ Regeringens strategi för att utveckla de offentliga affärerna.
- ▶ Struktur för att utveckla ett strategiskt arbete för inköp.
- ▶ Sju inriktningsmål som beskriver vilka delar som behövs för att inköp ska bidra till att utveckla den offentliga verksamheten.

Mål 7 - Offentlig upphandling som bidrar till ett mer socialt hållbart samhälle

Krav på social hänsyn bör ställas i offentliga upphandlingar när det är möjligt och lämpligt. Sociala hänsyn kan exempelvis innebära att säkerställa att varor, tjänster och produkter blir **tillgängliga** och användbara för alla åldrar och oavsett funktionsförmåga.

Det är viktigt att upphandlande myndigheter och enheter i ett tidigt skede av upphandlingsprocessen tillämpar principen om s.k. **universell utformning**.

9 kap. 2 § LOU och LUF

När **det som anskaffas** ska **användas av fysiska personer ska** de tekniska specifikationerna bestämmas med beaktande av samtliga användares behov, däribland tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Undantag får göras endast om det finns **särskilda skäl**.

Om Europeiska unionen i en rättsakt har antagit obligatoriska krav på tillgänglighet, ska de tekniska specifikationer som avses i första stycket bestämmas med hänvisning till den rättsakten.

Viktigt i lagen!

- ▶ **Det som anskaffas-** produkter eller tjänster
- ▶ **Användas av fysiska personer:** användas av allmänheten eller av personal vid den upphandlande myndigheten
- ▶ **Ska-** inte bör!
- ▶ Den upphandlande myndigheten har bevisbördan för särskilda skäl
- ▶ Över tröskelvärdet

Checklista för när tillgänglighetskrav måste ställas

Datum:

Diarienummer:

Behöver ni ställa krav på tillgänglighet i den här upphandlingen?

Det här underlaget kan användas under den förberedande fasen inför en upphandling för att bedöma om krav på tillgänglighet ska ställas i upphandlingen. Det är utformat med vissa frågeställningar som bör besvaras för att komma fram till om tillgänglighetskrav ska ställas i upphandlingen.

Underlaget avser upphandling:
Ansvarig:
Vem som upprättat underlaget:

Lagstiftning

9 kap. 2 § LOU och LUF

När det som anskaffas ska användas av fysiska personer ska de tekniska specifikationerna bestämmas med beaktande av samtliga användares behov, däribland tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Undantag får göras endast om det finns särskilda skäl.

Om Europeiska unionen i en rättsakt har antagit obligatoriska krav på tillgänglighet, ska de tekniska specifikationer som avses i första stycket bestämmas med hänvisning till den rättsakten.

Datum:

Diarienummer:

Förutsättningarna för det aktuella kontraktet:

Finns egna politiska eller organisatoriska målsättningar om att ta social hänsyn? Är tillgänglighetsfrågor av lokalt eller medialt intresse?

Om ja bör det kanske tas hänsyn till tillgänglighet i upphandlingen oavsett om lagen kräver det eller inte. Ange förutsättningarna.

Kriterier för att bedöma om krav på tillgänglighet ska ställas:

1. Vad är kontraktets totala värde?

- Om under tröskelvärdet behöver inte krav på tillgänglighet ställas.
- Om över tröskelvärdet kan krav på tillgänglighet behöva ställas. Gå vidare till nästa steg.

2. Ska det som köps in användas av fysiska personer?

Det gäller oavsett om det som upphandlas ska användas av allmänheten eller av personal vid den upphandlande myndigheten.

- Om nej, behöver inte krav på tillgänglighet ställas.
- Om ja, kan krav på tillgänglighet behöva ställas. Gå vidare till nästa steg.

3. Undantagsbestämmelse: Finns det några särskilda skäl att inte ställa krav på tillgänglighet?

- Dessa skäl ska ha samband med föremålet för upphandlingen.
- En situation där undantagsbestämmelsen skulle kunna vara tillämplig är där det redan från början står klart att det som ska upphandlas inte kommer att användas av personer med funktionsnedsättning, till exempel om upphandlingen gäller maskin-till-maskin.
- Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att tillgänglighetskrav inte behöver ställas.

Nytt stöd

- ▶ Webbstöd enligt vår strategiska inköpsmodell
 - ▶ Förbered upphandling
 - ▶ Upphandla
 - ▶ Realisera avtalet
- ▶ Lärande exempel
- ▶ Standarder
- ▶ Checklista
- ▶ Pilot: Kriterium för universell utformning av möbler
- ▶ Information till leverantörer

Hållbarhetskrav

Ställ hållbarhetskrav

Genom att ställa hållbarhetskrav i upphandlingen kan offentlig sektor bidra till att miljö kvalitetsmålen nås. Här i kriteriebiblioteket hittar du Upphandlingsmyndighetens alla hållbarhetskriterier i en databas.

Kriterierna, i form av miljökrav och sociala krav, finns för ett tiotal produktområden som omfattar 100-tals produkter. Dessa är frivilliga att använda och kraven finns i olika nivåer med tillhörande förslag på verifikat, motiv och bakgrundsinformation. Välj nivå efter ambition och tillgängliga resurser. Du laddar enkelt hem de krav du önskar i kriterie-wizard i sex enkla steg.

Kriteriebiblioteket

Välj produktområde

Klicka på plustecknet för att visa områdets produktgrupper eller på texten för att läsa mer om området.

+ IT och telekom

+ Bygg och fastighet

+ Städ och kemikalier

+ Livsmedel och måltidstjänster

+ Sjukvård och omsorg

+ Giftfri förskola

- Mer än **600** krav som kan användas vid offentlig upphandling
- Miljökrav och sociala krav

+ Bygg och fastighet

+ Städ och kemikalier

+ Fordon och transport

Tillgänglighetsanpassad information för utförande av städtjänsten

För att all städpersonal, oavsett funktionsförmåga, ska kunna utföra städtjänsten måste det finnas tillgänglig information om städmetoder, ergonomi och hur städkemikalier ska användas korrekt. Tillgänglig information innebär ett tillgängligt språk och att information ska finnas i olika format.

Basnivå

Tilldelningskriterier

KravID: 11391

För att erhålla [päng eller prisavdrag] vid anbudsutvärderingen ska leverantören i sitt anbud bifoga en beskrivning av hur den säkerställer att information om hur städtjänsten ska utföras görs tillgänglig för städpersonal med olika funktionsvariationer. Beskrivningen ska minst omfatta vilka städmetoder, ergonomianpassningar samt eventuella anpassningar av kemikalier och utrustning som kommer att användas, för att säkra en arbetsplats där information finns tillgänglig för alla.

 Förslag till bevis

 Förslag till uppföljning

tillgänglighet |

eller

Fråga oss

Liknande frågor och svar

Undantag i webbtillgänglighetsdirektivet för teknisk lösning som tredje part kontrollerar

Hej! I och med stycket nedan från LOU i 9 kap 2 § är Lagen om **tillgänglighet** i digital ...

Krav på digital tillgänglighet

Hej Ny lag om digital **tillgänglighet** har trätt i kraft nu i dagarna. Tar ni hänsyn ...

Känner ni till någon ny tillgänglighetslag?

måste man ta hänsyn till så att vi kravställer om en bra **tillgänglighet** för personer m...

Hur ska tillgänglighetsperspektivet inkluderas i upphandlingar?

Hej, Hur ska **tillgänglighetsperspektivet** inkluderas i upphandlingar. Finns det krav ...

Webbtillgänglighetsdirektivet

... att ställa långtgående krav på **tillgänglighet**. Det finns ingen möjlighet i praktiken ...

> Fler liknande inlägg

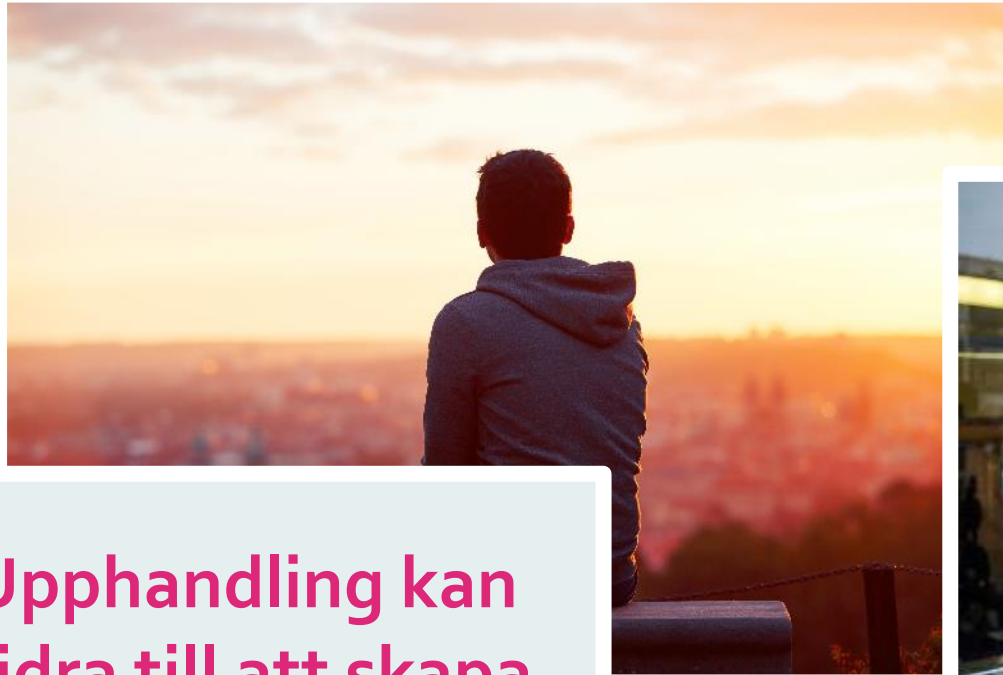
Frågeservice

- ▶ Stöd inom upphandlingens regelverk, praktik och hållbarhetsaspekter samt statsstöd.
- ▶ Inga bedömningar i enskilda fall.
- ▶ Telefon, mejl eller chatt.
- ▶ Frågeportalen: forum där vi gemensamt skapar innehåll och delar kunskap med varandra.

Upphandlar för mer delaktighet i Skellefteå

- ▶ Mål: självständiga medborgare oberoende av kommunen
- ▶ Medborgarnas behov i fokus
- ▶ Samarbete med näringslivet
- ▶ Lite detaljstyrning kring form och teknik, men skarpare formulering av mål och målgrupp.
- ▶ Öppnade upp för nya lösningar i upphandlingen

Upphandling kan
bidra till att skapa
ett samhälle för
alla!

